POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIĘCIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI
KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Nazwa zajęć: **CHIRURGIA**									
1. Kod zajęć: L_VI-12_75		**2. Liczba punktów ECTS: 8**							
3. Kierunek:	**Lekarski**	**6. Liczba godzin:**	**ogółem**	**wykłady**	**e-learning**	**ćwiczenia**	**konwersato**	**Praktyczne nauczanie**	**Praktyki zawodowe**
4. Rok studiów	**VI**	**7. Zajęcia stacjonarne:**	**120**					**120 w tym 20 w CSM**	
5. Semestr:	**XII**	**8. Poziom studiów:**	**JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ**						
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia: Lek. Mariusz Maliński, lek. Piotr Pieczyński									
9. Forma zaliczenia:	**Egzamin**	**10. Język wykładowy:**	polski						

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia (intencje wykładowcy):	
C1.	Poszerzenie wiedzy i nabycie umiejętności i kompetencji zawartych w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego.

2. Wymagania wstępne:
Wiedza, umiejętności i kompetencje adekwatne dla studenta VI roku kierunku lekarskiego – potwierdzone poprzez uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich wymaganych programem zajęć.

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:

		W zakresie wiedzy		
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się** ***(Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)***	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
E.W9.	**L_75-VI_E.W9.**	Zna i rozumie zasady leczenia żywieniowego i płynoterapii w różnych stanach chorobowych;	Ocena wiedzy studenta podczas zajęć realizowanych w zakresie praktycznego nauczania klinicznego, egzamin w formie ustnej, egzamin praktyczny OSCE.	C1
E.W27.	**L_75-VI_E.W27.**	Zna i rozumie klasyfikację bólu (ostry i przewlekły lub nocyceptywny, neuropatyczny i nocyplastyczny) i jego przyczyny, narzędzia oceny bólu oraz zasady jego leczenia farmakologicznego i niefarmakologicznego;		
F.W1.	**L_75-VI_F.W1.**	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób wymagających leczenia zabiegowego u dorosłych: 1) ostrych i przewlekłych chorób jamy brzusznej; 2) chorób klatki piersiowej; 3) chorób kończyn, głowy i szyi; 4) złamań kości i urazów narządów; 5) nowotworów;		
F.W2.	**L_75-VI_F.W2.**	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych wad wrodzonych i chorób wymagających leczenia zabiegowego u dzieci;		
F.W3.	**L_75-VI_F.W3.**	Zna i rozumie podstawowe techniki zabiegowe klasyczne i małoinwazyjne;		
F.W4.	**L_75-VI_F.W4.**	Zna i rozumie zasady kwalifikowania do podstawowych zabiegów operacyjnych i inwazyjnych procedur diagnostyczno-leczniczych oraz najczęstsze powikłania;		
F.W5.	**L_75-VI_F.W5.**	Zna i rozumie najczęstsze powikłania nowoczesnego leczenia onkologicznego;		
F.W6.	**L_75-VI_F.W6.**	Zna i rozumie zasady bezpieczeństwa okołooperacyjnego, przygotowania pacjenta do operacji, wykonania znieczulenia ogólnego i miejscowego oraz kontrolowanej sedacji;		
F.W7.	**L_75-VI_F.W7.**	Zna i rozumie zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;		

F.W8.	**L_75-VI_F.W8.**	Zna i rozumie zasady leczenia pooperacyjnego z terapią przeciwbólową i monitorowaniem pooperacyjnym;		
F.W12.	**L_75-VI_F.W12.**	Zna i rozumie zasady funkcjonowania zintegrowanego systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;		
W zakresie umiejętności				
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
E.U1.	**L_75-VI_E.U1.**	Potrafi zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	Ocena umiejętności studenta podczas zajęć realizowanych w zakresie praktycznego nauczania klinicznego, egzamin w formie ustnej, egzamin praktyczny OSCE.	C1
E.U4.	**L_75-VI_E.U4.**	Potrafi przeprowadzić ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego w zakresie piersi i gruczołu krokowego;		
E.U26.	**L_75-VI_E.U26.**	Potrafi podejmować wspólnie z pacjentem decyzje diagnostyczno-terapeutyczne (oceniać stopień zaangażowania pacjenta, jego potrzeby i możliwości w tym zakresie, zachęcać pacjenta do brania aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji, omawiać zalety, wady, spodziewane rezultaty i konsekwencje wynikające z decyzji) i uzyskiwać świadomą zgodę pacjenta;		
E.U27.	**L_75-VI_E.U27.**	Potrafi komunikować się z pacjentami z grup zagrożonych wykluczeniem ekonomicznym lub społecznym, z poszanowaniem ich godności;		
E.U30.	**L_75-VI_E.U30.**	Potrafi stosować zasady przekazywania informacji zwrotnej (konstruktywnej, nieoceniającej, opisowej) w ramach współpracy w zespole;		
F.U1.	**L_75-VI_F.U1.**	Potrafi umyć chirurgicznie ręce, nałożyć jałowe rękawiczki, ubrać się do operacji lub zabiegu wymagającego jałowości, przygotować pole operacyjne zgodnie z zasadami aseptyki oraz uczestniczyć w zabiegu operacyjnym;		
F.U2.	**L_75-VI_F.U2.**	Potrafi założyć i zmienić jałowy opatrunek;		
F.U3.	**L_75-VI_F.U3.**	Potrafi ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchownie,		

		nasiękowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;		
F.U4.	**L_75-VI_F.U4.**	Potrafi rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;		
F.U5.	**L_75-VI_F.U5.**	Potrafi rozpoznawać na podstawie badania radiologicznego najczęściej występujące typy złamań, szczególnie kości długich;		
F.U6.	**L_75-VI_F.U6.**	Potrafi doraźnie unieruchomić kończynę, w tym wybrać rodzaj unieruchomienia w typowych sytuacjach klinicznych oraz skontrolować poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego;		
F.U7.	**L_75-VI_F.U7.**	Potrafi unieruchomić kręgosłup szyjny i piersiowo-lędźwiowy po urazie;		
F.U8.	**L_75-VI_F.U8.**	Potrafi zaopatrzyć krwawienie zewnętrzne;		
F.U9.	**L_75-VI_F.U9.**	Potrafi prowadzić podstawowe zabiegi resuscytacyjne (*Basic Life Support*, BLS) u noworodków i dzieci zgodnie z wytycznymi Europejskiej Rady Resuscytacji (*European Resuscitation Council*, ERC);		
W zakresie kompetencji społecznych				
Symbol efektu uczenia się	**Symbol przedmiotowego efektu kształcenia**	**Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się**	**Sposób weryfikacji efektu**	**Symbol postawionego celu/ów**
K.1.	**L_75-VI_K.1.**	Jest gotów do nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.2.	**L_75-VI_K.2.**	Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta;		
K.3.	**L_75-VI_K.3.**	Jest gotów do przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta		
K.4.	**L_75-VI_K.4.**	Jest gotów do podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;		
K.5	**L_75-VI_K.5.**	Jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1

K.6	**L_75-VI_K.6.**	Jest gotów do propagowania zachowań prozdrowotnych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.7	**L_75-VI_K.7.**	Jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.8	**L_75-VI_K.8.**	Jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.9	**L_75-VI_K.9.**	Jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.10	**L_75-VI_K.10.**	Jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.11	**L_75-VI_K.11.**	Jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1

4. PRAKTYCZNE NAUCZANIE KLINICZNE NA VI ROKU STUDIÓW

W zakresie umiejętności absolwent potrafi samodzielnie:

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi samodzielnie:	Symbol podstawowego celu
H.U1.	wykonać pomiar i ocenić podstawowe funkcje życiowe (temperatura, tętno, Ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorować je z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru;	C1
H.U2.	wykonywać bezprzyrządowe i przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	C1
H.U4.	pobrać i zabezpieczyć krew i inny materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych	C1
H.U5	wykonać dożylne, domięśniowe i podskórne podanie leku;	C1
H.U7.	pobrać krew tętniczą i arterializowaną krew włośniczkową;	C1
H.U9.	pobrać wymazy do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;	C1
H.U10.	wykonać cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny;	C1
H.U11.	założyć zgłębnik żołądkowy	C1
H.U12.	wykonać wlewkę doodbytniczą	C1
H.U13.	wykonać zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;	C1
H.U15.	wykonać defibrylację, kardiowersję elektryczną, elektrostymulację zewnętrzną;	C1
H.U16.	umyć chirurgicznie ręce, nałożyć jałowe rękawiczki, ubrać się do operacji lub zabiegu wymagających jałowości, przygotować pole operacyjne zgodnie z zasadami aseptyki oraz uczestniczyć w zabiegu operacyjnym;	C1
H.U17.	założyć i zmienić jałowy opatrunek	C1
H.U18.	ocenić i zaopatrzyć prostą ranę, w tym znieczulić miejscowo (powierzchownie, nasiękowo), założyć i usunąć szwy chirurgiczne, założyć i zmienić jałowy opatrunek chirurgiczny;	C1
H.U19.	zaopatrzyć krwawienie zewnętrzne	C1
H.U20.	doraźnie unieruchomić kończynę, w tym wybrać rodzaj unieruchomienia w typowych sytuacjach klinicznych oraz skontrolować poprawność ukrwienia kończyny po założeniu opatrunku unieruchamiającego;	C1
H.U21.	unieruchomić kręgosłup szyjny i piersiowo-lędźwiowy po urazie;	C1
H.U22.	wykonać tamponadę przednią nosa;	C1
H.U23.	wykonać badanie USG w stanach zagrożenia życia według protokołu FAST lub jego odpowiednika i zinterpretować jego wynik;	C1
H.U24.	zastosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do sytuacji klinicznej;	C1
H.U25.	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania	C1

	się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	
H.U27.	zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE;	C1
H.U28.	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej;	C1
H.U30.	przekazać niepomyślne wiadomości z wykorzystaniem wybranego protokołu (np. SPIKES, EMPATIA, ABCDE), w tym wspierać rodzinę w procesie godnego umierania pacjenta oraz poinformować rodzinę o śmierci pacjenta;	C1
H.U31.	Uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji, uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta oraz stosować protokoły ATMIST, RSVP/ISBAR;	C1
H.U33.	stwierdzić zgon pacjenta;	C1
H.U36.	wykonywać tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych	C1
H.U39.	prowadzić podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u dorosłych, w tym z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego, zgodnie z wytycznymi ERC;	C1
H.U40.	prowadzić zaawansowane czynności resuscytacyjne (ALS) u dorosłych zgodnie z wytycznymi ERC;	C1
H.U41.	rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;	C1
H.U42.	rozpoznawać stany okulistyczne wymagające pilnej pomocy specjalistycznej i udzielić wstępnej pomocy przedszpitalnej w przypadkach urazów fizycznychi chemicznych oka;	C1

5.Warunki zaliczenia:
(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Student podczas realizacji praktycznego nauczania klinicznego zobowiązany jest do posiadania dziennika praktyk wypisywanego przez osobę pełniącą funkcje opiekuna zajęć praktycznego nauczania klinicznego.
Student podlega obserwacji podczas i ocenie umiejętności podczas wszystkich czynności wykonywanych w ramach praktycznego nauczania klinicznego. Uzyskanie zaliczenia jest warunkiem przystąpienia do egzaminu ustnego z zakresu chirurgii i egzaminu OSCE z zakresu chorób wewnętrznych, pediatrii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, psychiatrii, medycyny rodzinnej oraz medycyny ratunkowej.
Egzamin ustny – odpowiedź na 10 wylosowanych przez studenta pytań.
Ocena dostateczna (3,0) – wyczerpująca odpowiedź na 7 pytań.
Ocena dobra (4,0) – wyczerpująca odpowiedź na 8 pytań.
Ocena bardzo dobra (5,0) – wyczerpująca odpowiedź na 9 lub 10 pytań.
Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu ustnego jest warunkiem przystąpienia do egzaminu OSCE.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Praktyczne nauczanie kliniczne prowadzone jest w formie seminariów i ćwiczeń, w klinikach, oddziałach szpitalnych lub w symulowanych warunkach klinicznych.

7. Kalkulacja ECTS – proponowana: ***(na podstawie poniższego przykładu)***	
Forma aktywności/obciążenie studenta	**Godziny na realizację**
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW **ECTS** DLA ZAJĘĆ	8

Niniejszy dokument jest własnością PAM im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).